

Eftir Fukushima: Gass avloysir kjarnorku

Jan Müller

21.10.2013 - 14:16

Oljan.fo

Herviliga vanlukkan á japanska kjarnorkuverkinum, Fukushima hefur havt við sær stórar broytingar í altjóða orkupolitikkinum og orkunýtluni. Hon var var medvirkandi til, at týska stjórnin púra hálsaði um og gjørði av at steingja síni kjarnorkuverk og m.a. leggja seg eftir at framleiða orku úr varandi orkukeldum.

Nú hefur ein av heimsins størstu búskapum, tann suðurkoreanski, gjørt av at minka sína kjarnorkunýtslu við eini helvt og ístaðin brúka innflutt LNG gass.

Frammanundan er Suðurkorea tað landið í heiminum, sum keypir næstmest gass. Hetta ger, at kjarnorkan fer at gerast ein støðugt minni partur av samlaða orkubrúkinum (energy mix), og har LNG gass úr londum uttan fyri Asia fer at koma ístaðin.

Í dag er kjarnorka 29% av samlaðu orkunýtluni í Suðurkorea. Í nýggju orkuætlanini skal

hesin partur vera 22% í 2035. Hann var annars upprunaliga ætlaður at vera 41%. Henda kúvending av orkupolitikkinum stavar frá avleiðingunum av kjarnorkuvanlukkuni í Japan á Fukushima kjarnorkuverkinum.

Eisini eru korrupsiónsmál í suðurkoreanska kjarnorkuídnaðinum við til at broyta landsins orkupolitikk, skrivar Wold Oil & Gas heimasíðan.

“Okkara langtíðar orkupolitikkur leggur seg eftir at vaksa um nýtsluna av LNG gassi,” sigur Jang Gil Soo, ráðgevi hjá Korea Electric Power Corp., sum hefur einkarrætt til landsins elveiting. Hann leggur aftrat, at gassið hefur ikki somu trupulleikar við sær sum kol, ið skapar stórar umhvørvisligar trupulleikar.

Tað er ikki einans Suðurkorea, sum er farið at brúka meira gass og minni kjarnorku. Eisini lond sum Japan og Taiwan eru farin at endurskoða sín kjarnorkupolitikk og leggja seg eftir at vaksa um brúkið av gassi. Taiwan, sum í lýtuni er við at byggja sítt 4. kjarnorkuverk er av álvara farið at umhugsa orkupolitikkin av nýggjum. Forsetin í landinum sigur, at so skjótt sum tað finst eitt alternativ til kjarnorkuna, sum bæði lønar seg búskaparliga og er umhvørvisliga betri, so fer Taiwan at taka stig til tess.

Og eftir øllum at døma verður tað LNG gass, sum fer at koma ístaðin. Eftirspurningurin fer tí, fyrst og fremst orsakað av eftirspurninginum í Asia, at vaksa eftir LNG gassi. Roknað verður við eftirspurningi uppá 70 mill. tons í 2020 og 180 mill. tons í 2030 stendur í eini frágreiðing frá amerikanska fíggingarstovninum Goldman Sachs.

Taka vit so framleiðarasíðuna, so er Qatar í dag størsti framleiðari av gassi til Suðurkorea. Men her henda broytingar, nú USA er vorðin ein stórir framleiðari av skifurgassi. USA er tí eisini farið at útflyta gass. USA er ført fyri at lata gass til nógv bíligari prís til Asia enn núverandi framleiðarar í Qatar og aðrastaðni.

Suður Korea keypir í dag gass fyri tvífalt prísin í Europa og fýrfalt prísin í USA. Landið, sum er 4. størsti búskapurin í heiminum eftir USA, Kina og Japan, innflytur alt sítt orkubruk.

Um tað fer at eydnast USA at flyta gass til Asia, so fer tað at toga prísirnar niðureftir í einum øki, sum í dag brúkar tveir triðingar av LNG gass framleiðsluni í heiminum og fer tað at hava við sær fyrstu fyrstu stóru veitingina av gassi úr Vesturheiminum til Asia.

Eisini ein av heimsins størstu framleiðarum av olju og gassi, Kanada, liggur framvið at kunna selja gass til Asia, her serstakliga til Japan. Japanski forsætisráðharrin Abe varð herfyri á vitjan í Kanada, har hann umrøddi móguleikan at fáa kanadiskt gass til Japan. Landið er tí tí stöðu, at tí tørvar orku her og nú.

Altjóða oljufeløg sum Shell meta, at eftirspurningurin eftir gassi fer at vaksa nógv og uppá longri sikt verða tað varandi orkukeldur og gass, sum fara at nøkta vaksandi eftirspurningin.

Sambært altjóða orkustovnum fer eftirspurningurin eftir orku at vaksa við 58% um 25 ár.

Føroyar og leiting

Hóast vit her umrøða orkutørvin hjá sera fjarskotnum londum, so kunnu eisini Føroyar gerast áhugaverdar í framtíðini - um so er - at her verða funnar stórar goymslur av eitt nú gassi. Hetta er nakað stór oljufeløg sum bæði Statoil og ExxonMobil og Dong trúgva uppá. Nettupp tí vilja tey brúka milliardir kr. til at bora.

Taka vit lond sum Japan og Suðurkorea, so hava teirra oljufeløg verið og eru framvegis partur av leitingini eystan fyri Føroyar tvs. í bretskum øki. Feløg haðani hava mín sann eisini verið partur av boringum á føroyska landgrunninum. Hetta eru sera orkukrevjandi og -hungrandi tjóðir og verður áhugavert at síggja, um hesi londini eisini í framtíðini fara at vera partur av oljuleitingini um okkara leiðir. Og risastóri granni teirra, Kina, hevur so eisini oljufeløg, sum leita eftir olju og gassi um okkara leiðir, vestan fyri Hetland.

Johan Dahl, oljumálaráðharri hevur meldað týðuliga út, at hann fer at skunda undir marknaðarføringina av føroyska landgrunninum til olju- og gassleiting. Tað verður áhugavert at síggja, um eysturlendsku oljufeløgini fara at býta á. Tað eru nevniliga ikki so mong jomfrúulig leitiøki eftir í heiminum. Føroyaøkið er eitt teirra.

Statoil, sum er lokomotivið í føroysku oljuleitingini, er annars eitt av teimum feløgnum, sum leggur stóra áherðslu á at kunna framleiða gass. Herfyri fann felagið stórar nøgdir av gassi út fyri Eysturafrika og umhugsar felagið at byggja hesar út við nettupp stóru marknaðunum í Asia í huganum. Eitt av veitingarskipunum hjá Skansi Offshore, Eldborg er leigað av Statoil at vera partur av arbeiðinum út fyri Tanzania. Sum skilst hevur hetta gingið væl í hond.

Spennandi verður so eisini at síggja, um nýggju siglingarleiðirnar kring Norðpólin, eisini koma at gerast ein partur av føroysku vinnuframtíðini og um møguligt føroyskt gass í framtíðini kann fara tann vegin til svongu marknaðirnar í Asia.

Gass og varandi orka framtíðin

Niðanfyrir nakrar av niðurstøðunum hjá altjóða orkuserfrøðingum:

“When deciding on a long-term energy policy, LNG is the logical choice right now. It doesn’t have many restrictions, and unlike coal, it doesn’t create as many environmental problems.”

“Still, as South Korea and other Asian countries move away from nuclear, the gap left open will be filled with gas - at least in the short-term - and they will need a lot of it. Looking further down the road, it will probably be a combination of gas and renewables.”

Myndir

Eldborg hjá Skansi Offshore er mitt í altjóða gassævintýrinum og hevur roynst væl, síðani skipið fór til Eysturafrika at arbeiða fyri Statoil, sum hevur funnið stórar gaskeldur í

økinum.

Føroyingar sigla við fleiri av stóru LNG skipunum, sum flyta gass úr eitt nú Norðurnorra til Asia. Her eitt teirra, sum hevur lagt inn á Nólsoyarfjørð ávegis til Melkøya eftir gassi.

Stórur tørvur á LNG gassi í Asia

Fukushima kjarnorkustøðin í Japan, sum varð rakt av jarðskjálvta

Keldur:

World Oil and Gas Post

Reuters

<http://www.energyandcapital.com>

<http://www.bloomberg.com>

<http://www.platts.com>

Goldman Sachs

Shell.com

<http://drake.newsbase.com>

Woodside Petroleum Ltd

